

دانشکده طب سنتی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

رساله

جهت دریافت درجه دکترای تخصصی Ph.D. اخلاق پزشکی

عنوان

**بررسی تاثیر شیوه‌های آموزش اخلاق حرفه‌ای بر دانش، نگرش
وحساسیت اخلاقی کارکنان شاغل در آزمایشگاه‌های تشخیص پزشکی**

اساتید راهنما

دکتر محمود عباسی

دکتر مهرزاد کیانی

اساتید مشاور

دکتر فریبا برهانی

دکتر شبنم بزمی

دکتر سعید نظری توکلی

نگارش

دکتر مجیدرضا خلج‌زاده

چکیده فارسی

عنوان: بررسی تاثیر شیوه‌های آموزش اخلاق حرفه‌ای بر دانش، نگرش و حساسیت اخلاقی کارکنان شاغل در آزمایشگاه‌های تشخیص پزشکی.

سابقه و هدف: طی سال‌های اخیر نقش آموزش اخلاق حرفه‌ای در ارتقای کیفیت ارائه خدمات آزمایشگاهی آشکارتر شده است. شیوه‌های مختلف آموزش اخلاق حرفه‌ای آثار متفاوتی بر عنصر دانش، نگرش و حساسیت اخلاقی فراگیران دارد. در این پژوهش تلاش شده است که تاثیر سه شیوه آموزش اخلاق حرفه‌ای شامل: حل مساله، ایفای نقش، سخنرانی بر عناصر یاد شده مورد ارزیابی قرار گیرد.

روش بررسی: این مطالعه که نوعی مداخله آموزشی محسوب می‌شود، با فراخوان ۶۵ داوطلب از کارشناسان آزمایشگاه که به طور تصادفی و پس از اخذ رضایت انتخاب شدند، انجام پذیرفت. افراد یاد شده در سه گروه با شیوه‌های آموزشی مختلف قرار گرفتند. در طول یک ماه و با محتوای آموزشی تهیه شده هر گروه به مدت دوازده ساعت تحت آموزش قرار گرفت. پرسشنامه طراحی شده قبل و بعد از دوره‌های آموزشی تکمیل و نتایج جهت مقایسه، تحلیل آماری شد.

یافته‌ها: در طول مدت مداخله، آموزش به شیوه حل مساله و سخنرانی با استفاده از محتوای آموزشی تهیه شده، باعث تغییر قابل توجهی در دانش و نگرش اخلاقی کارکنان آزمایشگاه شد. اما این روش‌های آموزشی تاثیر اندکی در حساسیت اخلاقی کارکنان آزمایشگاه داشت. در حالی که آموزش به شیوه ایفای نقش به میزان قابل توجهی توانست دانش کارکنان را افزایش دهد، اما تاثیر اندکی در نگرش و حساسیت اخلاقی داشت.

نتیجه‌گیری: آموزش میان مدت اخلاق حرفه‌ای قطع نظر از روش آموزشی به کار رفته، عموماً باعث افزایش دانش و نگرش اخلاقی می‌گردد.

واژگان کلیدی: آموزش اخلاق حرفه‌ای، حساسیت اخلاقی، نگرش اخلاقی، دانش اخلاقی، شیوه حل مساله، شیوه ایفای نقش، شیوه سخنرانی.

Abstract

Title: Impact of Education Methods of Professionalism on knowledge, Attitude and moral sensitivity among medical laboratory personnel.

Background and Aim: Role of education in professional ethics to improve the quality of medical laboratory services has been clear during recent years. Different methods of professional ethics education have various impacts on ethical knowledge, attitude and sensitivity of learners. We studied the impact of three methods of teaching ethics including: problem based learning, role playing, and lecturing on knowledge, attitude, and moral sensitivity of medical laboratory staffs in this research.

Methods: The study was quasi experimental in educational research. 65 medical laboratory staffs were recruited randomly. They accepted to participate in the study and signed informed consent forms. Three groups were made according to each teaching methods. All participants were thought according to designed study material. They filled questionnaire forms before and after each teaching course which lasted 12 hours.

Result: Ethical knowledge and attitude of laboratory staff changed significantly after teaching professional ethics by lecture and problem based learning methods. Ethical sensitivity did not changed significantly after these two methods. Whereas role play method of teaching ethics significantly changed knowledge, but it failed to do so about ethical attitude and sensitivity.

Conclusion: Regardless of teaching method, medium term teaching ethics increases ethical knowledge and attitude.

Keywords: Medical Professionalism education, ethical sensitivity, ethical attitude, ethical knowledge, problem based learning method, role play method, lecture method.